Opłatę poczt. uiszczono ryczałtem.

Rok zał. 1908. Luty 1932. Nr. 108.

FILATELISTA

Oficjalny Organ Międzynarod. Związku Filatelistów i Korespondentów „UNJA"

MIESIĘCZNIK: Wychodzi 15 każdego miesiąca,
Paraît les 15 de chaque mois — Published monthly — Erscheint monatlich.

Rękopisów nie zwraca się. Nieopłaconych listów nie przyjmuje się. Do wszelkich zapytań należy bezwarunkowo dołączyć znaczek na odpowiedź. Tekę redakcyjną zamyka się na tydzień przed wyjściem N-ru, to też wszelkie pisma, artykuły, wpływy pieniężne i t. p. mające być zużytkowane w odnośnym N-rze, należy nadsyłać do dnia 7 każdego miesiąca.

Adres Redakcji i Administracji: „FILATELISTA" Ciechocinek-Zdrój (Polska)
Konto czek. P. K. O. 144.888.

Ceny ogłoszeń: 1/1 str. zł. 75·—, 1/2—37·50, 1/4 str. zł. 20.—, 1/8—11·—, 1/16—6, 1/32—3.25

Prix d'Insertion:
Advertisement prices:
Anzeigenpreise:
1/1 page — U. S. A. Dol. 8·50, 1/2 5·25.
1/4—2·50, 1/8—1·40, 1/16—0·75, 1/32—0·40

Opust — Rabatt: 3×5%, 6×10%, 12×20%.

Drobne ogłoszenia: Petites Annonces; Kleine Anzeigen: Smal Advertisements
12 groszy słowo. — 1 1/2 c. per word.

Prenumerata roczna za 10 N-rów zł. 4.— **Egzemplarz pojed. 50 gr.**
Członkowie „UNJI" z 4 × ogłoszeniem w Liście Czł. zł. 7·50 w kraju.—1 U.S.A. Dol. zagranicą.

Vient de paraît: **Livre d'Adresaire de Philatélistes Polonais 1932.** Reliée contenant environ 5000 adresses solvables, classée par villes, contrôlée jusqu'à 15 decémbre 1931. Prix 18 frs. fr. — 3Mk. — 0,75 Doll. franco recomandée. Les commandes et paiement (aussi en timbres-poste neufs) à l'Administration de

Ist erschienen: **Adresbuch d. Polnischen Philatelisten 1932.** Bis 15 Dezember 1931 ortsweise nachgeprüft, ca 5000 Adressen. Preis: franco eingeschr. Mk. 3—Fr. Fr. 18.—Dol. 0,75. Bestellungen und Zahlung (auch in ungebr. kurs. Briefmarken) an Administration

„FILATELISTA" CIECHOCINEK - ZDRÓJ (Pologne—Polen)

Sprzedamy 100 różnych bonów za cenę nam ofiarowaną. Koło Filatelistów, Wadowice-Kopiec, Krakowskie.

Wymieniam, kupuję, sprzedaję wszystkie znaczki polskie i Europy, wedle wyborów. Specjalnie szukam lepsze polskie w serjach. **J. Jankowski, Poznań,** Wielkie Garbary 33 — 4.

Zamieniam znaczki wszystkich krajów nie niżej 50 c. kat. Yvert, nieużywane, używane. **Eug. Arciuk**. 14, rue de la Grotte, **Paris 15** (France).

Kolonje francuskie w wyborach, oraz pakiety tychże dostarcza: **S. Solnik,** Institut Dentaire, Nancy — France. (Nowy adres).

Poszukuję, stałej rzetelnej zamiany na podstawie wszystkich katalogów. Upraszam o przesyłki. **W. Hentschel Hamburg** 3/2024 (Niemcy.)

Zamieniam według „Mancolisty" znaczki Belgji, Conga, Holandji i t. d., biorę polskie **tylko nieużywane** jak: lotnicze, Na skarb, dobr. i t. d. Port Gdańsk i Gdańsk. Dostarczam nowości belg. + 8%; Conga belg. + 10%. Sprzedaję tanio znaczki belgijskie i Congo. Orval komplet 5 c. do 10 fr. + 10 fr. 18 — zł. 75 lecie znaczka 10 c do 10 fr. 18 — zł. Kupuję wszystkie znaczki lotnicze, koperty itd. Przyjmuję wszelkie zlecenia na Belgję, handlowe, reprezentacje, wywiady itd. koresp. polska. **Henry Loch**. **Anvers** 1 Longue rue Achterom 1, Belgja.

Albumy Schwanebergera! Cenniki na r. 1932 na żądanie.—Nowy nakład zeszytów na 500 znaczków, pierwszorzędny papier i wykonanie—waga 40 gramów, cena za egz. 50 gr —za 10 szt. zł. 4.— i opłata pocztowa. **A. Szczerban, Ciechocinek.**

Poszukuję znaczki starej Austrji, lepsze Polski, książki, daję specjalne polskie znaczki i prowizorja 1918-19. **J. Płatkowski, Myślenice,** Woj. Krakowskie. (Czł. „UNJI" 114)

„Filatelista" rocznik 1931 kpl. zł. 4.—, 10 egz. rozm. czasopism fil. zagr, zł. 1.75; katalog Michla 1931 Europa zł. 5.50 opłacono wysyła za poprzed. nadesłaniem należn. Admin. „Filatelisty"
Ciechocinek-Zdrój.

Papieskie znaczki, 23 rozm. zł. 4.65. Porto osobno. Cenniki znaczków polskich, zagranicznych darmo.
Poppers, Przemyśl.

1111 znaczków zagranicznych, każdy inny — zł. 8.90.

250 franków podług Yvert'a lub 45 mk. podług Michla 1932 w lepszych znaczkach zagranicznych — zł. 8.90.

100 pakietów po 100 różnych znaczków zagranicznych za zł. 20.—

Wybory znaczków po cenach niskich poleca czasopismo filatelistyczne **Ikaros, Białystok**. Warszawska 108. P. K. O. 65.350.

R. R. R. Dla każdego rzadka okazja! Asygnaty kasowe **m. Lwowa** po 100 Koron z r. 1915 (czasu wojennego Gener.-Gubernat. Galicji) z podpisami Prezydenta Rutowskiego, Wiceprez. Stahla (podpisy ręczne — nie drukiem!) okazyjnie po zł. 1.50 za egz. i opłata poczt. **E. A. Szczerban, Ciechocinek - Zdrój.**

Njassa, Liberja, Czarnogóra! 7 serji, 64 sztuk 7.60. Zapas mały! Niezadowolonym zwracam! P. K. O. 180.332. **Lehrfeld, Krechowice**.

KTO zarabiać chce — sprzedaje! Kto sprzedawać chce — ogłasza się! Kto ogłasza się — zarabia!! Jeszcze dzisiaj prosimy wysłać stosowny tekst ogłoszenia do nast. N-ru. „Filatelisty". Klisze do większych ogłoszeń, bezpłatnie do dyspozycji.

Ograniczając swój zbiór, sprzedaję średnie i klasyczne egzemplarze europejskie i zamorskie, od 30 do 70 gr. za 1 Mk. Michla, zależnie od utrzymania danego egzemp Referencje wymagane. **A. Pęcherski, Bydgoszcz**, Urocza 1.

Uwaga! Posyłam wybory znaczków całego świata, po cenach najniższych. Handel znaczków **F. Silberstein, Łódź**, Andrzeja 30.

Wspaniałe tanie wybory znaczków wysyłam na żądanie. **Franciszek Nocek** Tarnów

---

Wir bitten unsere Geehrten Leser, sich bei allen Bestellungen und Anfragen auf d „Filatelista" zu berufen.

Suche Welttausch in Gedenk - Wohltätigkeits und bess. Brief—sowie Flugpostmarken. Immer gültig. Nehme bis 5 St. einer Sorte. Basis Michel 32 oder St. für St. **J. Filbrandt, Pelplin,** Sambora 18 (woj. Pomorskie) Polen.

Gipfel der Frauenschönheit! Lebendige Nacktheit. Die neue Aktbildermappe Schlanke Jungmädchenkörper und formvollendete Frauengestalten 65 verschiedene auserwählte Bilder nach Original-Photographien. Einzelmodelle. Doppelmodelle u. Gruppen! Preis nur Mk. 4.40 Vorkasse. Fremde Währung Tageskurs. **Transozean-Versand, Hohenlimburg.** Deutschland.

Europa-Tausch gesucht. Basis Senf, Yvert. Flugpost Wohlfarts - Gelegenheits und Portomarken. Erstsendungen erledige postwendend, und ehrlich. Gebe zur Wahl die Marken in nur guten Zustande. **Budniewski Franciszek** Eisenbahnlokomotivhaus Leiter **Bydgoszcz J.** ul. Średnia 52/33 (Polska).

Bessere gestempelte Blockstücke aller Laender gesucht in Tausch nach Yvert 1932 gegen mittlere bessere Marken, vorwiegend von Uebersee-Staaten, Gef. Angebote erbittet **Robert Diem, Wien XIV, Ulmannstr 52**

ST STALLMACH

Rok XXIV. **Luty 1932** **Nr. 108.**

Nasza winjeta tytułowa.

W epoce spełnienia się Ikarowych marzeń, zmieniają się pojęcia przestrzeni i czasu. Siedem gór i siedem rzek nie imponuje już dziecku, gdy słucha bajek starej niani, a siedmiomilowe buty wyrzucono już dawno do rupieciarni pomysłów.

Dziś ciszę niebotycznych turni i poszum bezkresnych mórz mąci co dnia, warkot białych ptaków, a lazurową plamę nieba porysowały gęsto czarne krechy jęczących w wietrze telegraficznych drutów.

To poczta, niosąca wieści z krańców świata gwarnemu, fabrycznemu miastu.

Z zawrotnym rytmem jego życia w dziwnym kontraście pozostaje cudowny spokój przyrody. Wszystko tu — jak w pierwszym dniu stworzenia. Tym samym rytmem co przed laty falują łąki w powiewie wiatru. Tym samym rytmem rozwija się i więdnie polne kwiecie. W tym samym rytmie pszczoła wylata na żmudną pracę. Melodja jej brzęku pozostała tą samą od wieków.

I człowiek pamięta, że ów wolny, lecz miarowy i silny rytm życia był kiedyś jego udziałem — i szuka wytchnienia w zajęciach, które często wymagają skrzętności pszczoły, lecz pozwalają zapomnieć bodaj na chwilę o współczesności.

Jakżeż często znajduje je w znaczku pocztowym, choć on właśnie jest symbolem współczesnego rytmu!

Adam Łużanowicz.

Zasady filatelji.

I. Zakres zbiorów.

Filateliście, przystępującemu do założenia własnego zbioru, każe współczesna nauka filatelji opracować dokładny projekt określający szczegółowo zakres i kierunek przyszłego zbioru. Ma to być plan nie dorywczy, lecz obmyślany na całe lata, bo przecież według niego zbieracz będzie czynił wydatki, a czyniąc je, musi mieć pewność, że nie będą daremne, lecz mu przyniosą to, czego od filatelji oczekuje.

Ważność tego planu uzasadniają filateliści — teoretycy twierdzeniem, że celem, do którego winien dążyć filatelista jest z b i ó r z u p e ł n y. Że zaś stworzenie zbioru zupełnego znaczków już nie całego świata czy jego części, ale często poszczególnych państw jest dziś nie do pomyślenia nawet dla zamożnego człowieka, każą teoretycy tworzyć z b i o r y s p e c j a l n e, w nich bowiem można jeszcze osiągnąć ideał zupełności.

Przy ustalaniu planu zbioru, główny nacisk należy zatem położyć na ścisłe określenie przedmiotu, by w przyszłości nie wydawać pieniędzy na znaczki, które do „kompletu" nie będą potrzebne.

Wskutek dążności do zupełności zbiorów, powstała misternie rozwinięta teorja systemów zbierania, siląca się na wynajdywanie coraz to nowych zestawień. Oto najważniejsze*):

---

*) Systematyka filatelistyczna była już w prasie fachowej (nawet polskiej) tyle razy omawianą, że uważamy za wystarczające ograniczyć się tylko do szczegółów najniezbędniejszych do wprowadzenia czytelnika w „zasady filatelji" (przyp. aut.).

Układ geograficzny polegający na zbieraniu wszystkich znaczków bądź całego świata, bądź jego części, grup państw lub poszczególnych państw. W zaraniu filatelji był to system jedyny. Z biegiem lat stawał się coraz mniej realnym, aż wreszcie doszedł do absurdu.

Układ historyczny jest oparty na dążności zebrania wszystkich znaczków danej epoki (np. wszystkie znaczki przedwojenne, wojenne, powojenne i t. p.). Zakres tego układu jest już szczuplejszy od poprzedniego i w praktyce daje dużo zadowolenia.

Układ graficzny — każe zestawiać zbiory według rysunku znaczka. Ideał zupełności jest i tu przestrzegany. Układ ten jest jednak tak bardzo zróżniczkowany, że zupełności stosunkowo nietrudno w nim osiągnąć. Stąd to pochodzi powszechne zamiłowanie do tego właśnie układu. Zbieracz ma w nim możność obrać sobie szczupłą dziedzinę skutecznego „kompletowania“ (np. wyłącznie znaczki krajobrazowe, sceny historyczne lub rodzajowe, portrety, godła państwowe, cyfry, zwierzęta, rośliny i t. d.). W pewnej łącznosci z tym układem pozostaje układ, polegający na zbieraniu wyłącznie znaczków z wytłoczonym nowym napisem lub nową wartością (nadrukowych).

Układ technologiczny — zwraca uwagę na rodzaj druku, papieru, znaków wodnych, barw i sposobu wykonania znaczka. Tu należy zaliczyć również i specjalne zbiory znaczków ząbkowanych, ciętych, na osobnych listach i wycinkach.

Układ kasownikowy — różniczkuje znaczki na czyste i kasowane, a te ostatnie dzieli jeszcze według kasowników (kasowniki pamiątkowe, reklamowe i t. p).

Jako osobnych układów nie można też pominąć zbiorów falsyfikatów, znaczków specjalnych poczt (np. balonowych,), oraz zbiorów jednego znaczka w jaknajwiększej ilości egzemplarzy. Zbiór taki służy już zwykle wyłącznie do celów naukowych.

Teorja specjalizacji królująca dziś w filatelji, nie jest bez wad. Prawda, zbiory naukowo ujęte muszą być bez wątpienia zbiorami specjalnymi, lecz czemś innem jest zbiór naukowy, a czemś innem zbiór przeciętnego filatelisty. Różne są cele obydwu. I niech nikt nie mówi, że przeciętny zbieracz szuka w znaczkach pocztowych wiedzy. Nie, on jej tam nie szuka; on najczęściej szuka w nich piękna. A zbiór zupełny nie zawsze bywa piękny, bo często te właśnie znaczki, które były potrzebne do jego zupełności i kosztowały najwięcej trudu i wydatków. są pozbawione wszelkiego piękna — są kopciuszkami artystycznymi. Stąd właśnie wypływa stosowany przez więcej wybrednych zbieraczy sposób zbierania według własnego upodobania. Sposób tani, łatwy, a dający niesłychanie dużo zadowolenia. Polega na zbieraniu ze wszystkich znaczków całego świata tych tylko, które się zbieraczowi podobają. Wkleja je do czystego (niezadrukowanego) albumu w dowolnym porządku i dowolnym układzie, nieskrępowany żadnym nakazem zupełności. Z serji składającej się z kilkunastu znaczków może zatrzymać jeden, gdy tylko jeden jest piękny.

Zbiór taki ma jedną zaletę; nigdy się nie znudzi, nie „opatrzy“ i ciągle się rozwija. Na fakt ten mało dotąd zwracano uwagi, a przecież ileż się to widzi takich skostniałych, zamarłych zbiorów, których już nie można uzupełniać — czy to z braku środków, czy wskutek osiągnięcia właśnie tej tak upragnionej „zupełności.“ Zbiór taki leży latami w szufladzie biurka, w najlepszym razie wędruje niezmieniony z wystawy na wystawę, zdobywa nawet medale i dyplomy uznania, lecz napewno nie interesuje już właściciela, który się wreszcie poczyna rozglądać... za nabywcą.

Jak widzimy — sprawa trafnego założenia zbioru nie jest rzeczą łatwą, a źle zastosowany system często jest gorszym od dobrze pomyślanej pozornej bezplanowości — to też wstępem do filatelji niech dla każdego zbieracza będzie dobre rozwiązanie pytania — „co zbierać?“

Przegląd Filatelistyczny.

Niewielu filatelistów zwraca uwagę na zmiany kierunków, jakie zachodzą we współczesnej filatelji. Zasklepieni w swoich zbiorach, nie widzą, czy nie chcą widzieć, że filatelja nie jest już tem, czem była jeszcze przed kilkunastu laty. Co więcej że ruch ten, polegający doniedawna na kompletowaniu znaczków pocztowych, już nie jest jednolity; że się rozszczepił, niby wielka rzeka na kilka ramion, które się mogą już nigdy nie spotkać. Że kierunki te mogą się niepostrzeżenie usamodzielnić, stać się same dla siebie oddzielnemi gałęziami wiedzy, czy zamiłowania.

Jednem z tych ramion — to kierunek czysto naukowy. Pojęcie filatelji naukowej już dziś nie wzbudza uśmiechu nawet na ustach laików. Nauka filatelji to encyklopedyczny ogrom wiedzy ujętej pod pewnym kątem, obejmujący niesłychanie rozległe dziedziny wiedzy zarówno technicznej jak i ogólnej (drukarstwo, sztuki plastyczne, historja, geografja. etnografja. nauki przyrodnicze) i właśnie to ujęcie i zgrupowanie ogromu nauki do specjalnego celu, podniosło filatelję do godności samodzielnego przedmiotu naukowego.

Kierunek naukowo-filatelistyczny jest niejako sposobem zdobywania wiedzy za pośrednictwem nienużącego i raczej przynoszącego rozrywkę zajęcia. Ma on we wszystkich krajach więcej wyznawców, niżby się zdawało. Ankieta przeprowadzona niedawno na ten temat przez jeden ze światowych związków filatelistycznych, wykazała wielki procent filatelistów, którzy biorą wybitny udział w życiu filatelistycznem, a nie posiadają ani jednego znaczka pocztowego. Nie przeszkadza im to opracowywać dzieł filatelistycznych, niezbędnych dla tych, którzy znaczki posiadają. „Das grosse Lexikon der Phitatelie“ niedawno zmarłego A. Bungerza, czy „Encyclopédie Philatéligue“ Paul'a Roulle, wychodząca obecnie już i w wydaniu książkowem — są owocem studjów nie nad albumami pełnymi tęczowych papierków, lecz studjów, za które się nadaje godności akademickie.

O ile kierunek naukowy jest i pozostanie zawsze na usługach wszystkich zbieraczy znaczków pocztowych, o tyle drugi kierunek, na który chcemy zwrócić uwagę filatelistów, nosi wszelkie znamiona ruchu samodzielnego który powstał jako specjalna gałąź starej filatelji, lecz się wcześniej czy później od niej oderwie. Mamy na myśli aerofilatelję. Zamiłowanie do spraw poczt lotniczych — to już nie zamiłowanie do ich znaczków, czy kasowników. To pęd do wszystkiego co się łączy z awjatyką. Znaczek i kasownik lotniczy nie odgrywa w tym ruchu roli zasadniczej, lecz równorzędną z całym kompleksem innych zagadnień.

Nowy ten kierunek powstał przed dziesięciu laty w Ameryce, gdzie założono pierwsze towarzystwo „Przyjaciół poczty lotniczej“. Stąd rozszedł się rychło po Europie Zachodniej. W r. 1922 założono dwa podobne towarzystwa w Belgji (L. Union du Timbre — Poste aérien i „L'Association Internationale des aerophilatelistes“), które zgrupowały poważną ilość zwolenników. W r. 1923 powstaje w Londynie „Aerophilatelic Club London“. W latach późniejszych cała prawie Europa posiada już tego rodzaju własne stowarzyszenia, dobrze zorganizowane i zgrupowane nawet z międzynarodową Ligą Aerofilatelji (Holandja).

Równocześnie powstaje i rozwija się prasa, poświęcona wyłącznie pocztom lotniczym. Wychodzą obszerne katalogi i osobne albumy znaczków lotniczych. Takie czasopisma jak „De Nederlandsche Filatelist“ (wydawany równocześnie w języku francuskim), „The Aero Field“, „Montly Air Mail“, czy „Revue Internationale Aerophilatelique“ wychodząca w kilku językach, mogą być niedościgłym wzorem dla wielu organów starej filatelji. Zawierają już jednak wiadomości, które przeciętnego filatelisty (w danem znaczeniu) często nic nie obchodzą.

Prasa filatelistyczna wszystkich krajów usiłuje jeszcze utrzymać kontakt z aerofilatelją, poświęcając jej nie tylko wiele miejsca na swych łamach, lecz nawet stałe, osobne dodatki. Mimo to jest rzeczą widoczną, że w miarę rozkwitania aerofilatelja tracić będzie coraz więcej łączność ze swą starszą siostrą, aż wreszcie straci ją zupełnie.

Trzeci kierunek — to zamiłowanie do zbierania wytłoków, pochodzących z maszyn do frankowania listów. Ruch ten nie ma jeszcze w wielu krajach nawet własnej nazwy, a przecież stanowi epokę w filatelji, jest bowiem tym słupem granicznym, do którego doszedł rozwój znaczka pocztowego — i dalej się nie posunie

Także i ten kierunek wlecze się jeszcze za dawną filatelją jak małe dziecko za matką. Filatelja opiekuje się nim obecnie, wychowuje przez swoją prasę, ale gdy wychowanek skrzepnie, pozrywa corychlej wszelkie nici wspólnoty. Aerofilatelja będzie miała wspólną z filatelją przynajmniej technikę zbierania — frankofilatelja nawet tego mieć nie będzie.

Spraw tych poważny filatelista nie może pominąć, tak jak wedrowiec nie mija obojętnie drogowskazu na rozstajnych drogach.

Obecna chwila jest stosowną do obrania drogi, bo filatelja stoi właśnie na rozstaju.

Woj.

José Giménez Bizardi.

List z Hiszpanji.

Przeciętny cudzoziomiec wyobraża sobie współczesną Hiszpanję jako kraj, pogrążony w najostrzejszem stadjum anarchji. Dzienniki zagraniczne są przepełnione wiadomościami o tak potwornych wydarzeniach w naszym biednym, znękanym dyktaturą kraju, że nas, czytających to ogarnia przerażenie. Szczęściem przerażenie jest krótkotrwałe. Wystarczy rozglądnąć się po tym czy innem hiszpańskiem mieście, spojrzeć na pełne spokojnego optymizmu twarze i obawa znika. Cudzoziemiec nie zna naszego ludu, a przejawy bujnego hiszpańskiego temperamentu wyolbrzymia do rozmiarów okropnych rewolt. Zresztą słuszny czy niesłuszny „gniew ludu“ szuka przecież ujścia, a znajduje je w każdym kraju na swój sposób. Gdyby jednak setna część czarnych przepowiedni, wypowiadanych w ostatnich choćby tygodniach była prawdziwa — Hiszpanja jużby nie istniała. Ległaby w gruzach, powalona wojną wszystkich przeciw wszystkim.

Pod wpływem takich wieści cudzoziemscy fitateliści byli przygotowani, że z dymiącego hiszpańskiego wulkanu popłyną na świat potoki filatelistycznej lawy, tem bardziej, że filatelja w Hiszpanji stoi na światowej wyżynie. To też wielkie hiszpańskie firmy filatelistyczne były w ubiegłym roku zasypywane zamówieniami z całego swiata na dostawę rewolucyjnych nowości. Ale Hiszpanja nie poszła narazie za przykładem państw środkowo-europejskich z lat 1918—1919, ograniczając wydanie nowych znaczków do istotnych potrzeb poczty. Dopiero z końcem ub. roku stosunki poczęły się zmieniać, i kto wie, czy nie pod wpływem zapotrzebowania z zewnątrz kraju.

Pierwsze wydania znaczków republikańskich (Madryt, Katalonja I, II i wydanie ogólne) powstały bezsprzecznie z koniecznej potrzeby i dopiero wydanie pamiątkowe ogłoszenia republiki (z 11 września), które się zbiegło ze świętem narodowem Katalonji, można uważać za wydane w celach filatelistycznych. Wskazywałby na to skromny nakład (3 do 10 tysięcy sztuk) i wykonanie aż 4 typów nadruków pamiątkowego napisu i to w 2 różnych barwach. Cztery typy nadruków mają symbolizować 4 prowincje Katalonji (Barcelona, Gerona, Lérida i Tarragona) lecz trudniej wyjaśnić aż dwie różne barwy nadruków.

Następne wydania republikańskie, t. j. znaczki pamiątkowe kongresu poczt. panamerykańskiego i znaczki Madonny z Montserrat, Patronki Katalonji wskazują wreszcie na to, że poczta hiszpańska... już wyszła ze stadjum rewolucyjnego i płodzi jak za dawnych dobrych czasów coraz to nowe wydania pamiątkowe... by się nie dać ubiec innym pocztom europejskim, które przecież rewolucji nie przeszły. Poczta hiszpańska poszła nawet dalej; obdarzyła uczestników ostatniego kongresu pamiątką, której im będą zazdrościć filateliści całego świata — pamiątką w formie luksusowego albumu, zawierającego 125 znaczków z r. 1916 (Cervantes), 1930 (Goya. Kolumb) i 1931 (prawie wszystkie wydania republikańskie do wydania kongresowego włącznie) z czarnym nadrukiem „C. U. P. P." (Congres Union Postal Panamericano). Znaczki te nie posiadają wprawdzie oficjalnie wartości filatelistycznej, ale świadczą wyraźnie o... dobrym smaku i dobrych chęciach poczty hiszpańskiej.

Na zakończenie — nieco bliższych danych o znaczkach Madonny z Montserrat:

Montserrat — to klasztor w górach Sagrada (1452 m. nad poziomem morza) w środkowej Katalonji, w pobliżu Barcelony. W ubiegłym roku obchodził on 1000 lecie założenia. Miejsce to święte dla każdego Hiszpana, zwłaszcza Katalończyka, słynie na świat cały z posiadania cudownej statuy Madonny, pod której opiekę uciekał się od wieków naród hiszpański w latach wojen lub klęsk żywiołowych. W r. 1881 koronowano Ją na Patronkę Katalonji.

Znaczki Madonny z Montserrat wydano 8 grudnia 1931 i były w obiegu do 31 grudnia 1931 r. Składają się z 3 serji w następ. ilościach znaczków:

Opłatne:	1 c.	100.000 sztuk	25 c.	1.500.000	sztuk
	2 „	400.000 „	30 „	50.000	„
	5 „	400.000 „	40 „	50.000	„
	10 „	100.000 „	50 „	50.000	„
	15 „	300.000 „	1 peseta . .	50.000	„
	20 „	50.000 „	4 „ . . .	25.000	„
			10 „ . . .	20.000	„
Pośpieszne:	20 c.	50.000 sztuk.			
Lotnicze:	5. 10, 25, 50 c. i 1 pes. — po 100.000 sztuk.				

Dookoła tych znaczków rozpętała się burza polemiki.

Z zarzutami przeciw nim wystąpili zwłaszcza kupcy filatel. madrydcy, głosząc ich bojkot i uważając je za spekulacyjne, nie podyktowane potrzebom wydanie lokalne, wydane pod wpływem dążeń separatystycznych. Argumenty byłyby może do pewnego stopnia słuszne, gdyby nie były jednostronne, bo przecież wydanie to nie różni się pod tym względem niczem od prawie wszystkich wydań okolicznościowych hiszpańskich (wydanie np. Cervantesa w r. 1905 było w obiegu 15 dni!), których się nie bojkotuje.

Być może, że odgrywa tu pewną rolę działanie antykatolickie w Hiszpanji.

Barcelona — styczeń 1932.

Nowe znaczki pocztowe

Abisynja — 8 g. czarny (portret cesarza).

Autiqua — Jub. 300 letniej rocznicy 1/2, 1, 1 1/2, 2, 2 1/2, 3, 6 d.; 1, 2/6, 5 Shil.

Belgja — Z powodu wprowadzenia nowej taryfy pocztowej, nastąpi zmiana koloru 75 c. na kolor brunatno-czerwony, oraz wyjdzie nowa prowizoryczna wartość 2 c. na 3 cent. (Ch.).

Boliwja — Wprowadzono tu znaczki dopłatne, trójkątne. Wydano 5, 10, 30, 40 i 50 c.

Brazylja — W grudniu wydano tu nowy prowizoryczny znaczek 200 Reis na 300 Reis czerwony oraz rok 1931 (E. Verch).

Chiny — Kuomingtang zatwierdził wydanie nowych znaczków pocztowych: 1/2 i 5 c. (Ten K'eng) 1 i 50 c. (Generał Chan-Chi-Mai) 2, 4, 15, 25 (Dr. Sun Yat Sen) 6 i 30 c. (Liao-Chung-K'ai) 8 i 12 c. (Chu Chlich Hsin) 10 i 16 c. (Sung-Chisa-Jen) 20 i 40 c. (Generał Huang Hsing) (Wallmueller.)

Costa-Rica — Znaczki stemplowe z roku 1929/30 zmieniono na lotnicze przez przedruk „Habilitado 1931 — Correo Aèreo" i wartość, druk czerwony: 2 Colon na 20; 3 na 5 Col.; 5 na 10 Col.

Cyrenajka. — Znaczki lotnicze Trypolitanji z emisji 1931, — 50, 60 i 80 c. zaopatrzono przedrukiem „Cirenaica".

Czechosłowacja — widoki znaczków 3.50 fioletowy, 4 K. niebieski, 5 K. szarozielony.

Hiszpanja — 2 c. portret — Pi Margall 10 c. portret Joach. Costa.

Holandja — W typie znaczków obiegowych wyjdzie tu nowa wartość 1 Gulden, niebieski, portret de la Reine. (Dechen).

Islandja — Rozpoczynają serję widokową nast. wydane znaczki opłatne: 5 a. szary, 20 a. czerwony, 35 a. niebieski.

Jugosławja znaczki ostatniego wydania obiegowego opł. 3, 4 i 15 din i dopł. 10 din. z podpisem artysty (Wagner) wycofano z obiegu, wprowadzając w ich miejsce te same wartości bez podpisu.

Łotwa — serja widokowa.

1 s. + 11 s. 4 s. + 34 s.
2 s. + 17 s. 5 s. + 45 s.
3 s. + 23 s.

widoki legendarne z historji Łotwy. Zapewne do legendy przejdzie również 900% dodatek do tychże wartości. Jak spekulacja — to w wielkim stylu.

Niemcy — uzup. wartości obieg. serji 6 pf. oliwkowy (Ebert) 12 pf. pomarańczowy (Hindenburg). (Nowicki).

Nikaragua. Na pamiątkę trzęsienia ziemi z 31. 3. 1931 wydano tu 5000 serji bez gumy, opłatne 1/2, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 15, 20, 25, 50 c. 1 Col. i lotnicze 15, 20, 25 c. (Torredo)

Nowa Zelandja — lotnicze — 3 p. brunatny, 4 p. czarnofioletowy, 7 p. pomarańczowy.

Panama — Lotnicze — bez gumy 5 c. niebieski.
Panama — Canal Zone — dopłatne, — 1, 2, 5, 10 c. w kolorze brunatno-czerwonym.

Peru — Pamiątkowe wystawy filatelistycznej w Lima. Widoki Lima na znaczkach trójkątnych 10 c., 10., 15 c., 15 c., portrety na 2, 4, 15 c.

Polska — Pamiątkowy. Znaczek opłatny — 30 gr. dla uczczenia 200 letn. rocznicy urodzin Waszyngtona wykonany drukiem wgłębionym przez Polską Wytwórnię Papierów Wartościowych S. A. w Warszawie.
Projektował; artysta Ryszard Kleczewski, roboty sztycharskie wykonał w stalorycie artysta Włodzimierz Vacek.

San Marino: To żywotne państewko znów obdarzy filetelistów w przyszłym miesiącu nową serją widokowa, około której prace drukarskie właśnie wykańczają. (Ł. Waśniewski).

Sarawak — serja z portretem Rajah Sir Ch. Wyner Brooke: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 15, 20, 25, 30, 50, c. 1 sol.

Sarry Zagłębie — Dobroczynne. Zwyczajem dorocznym wydano tu nową serję „Volkshilfe" 40 + 15 c., 60 + 20 c., 1 F. + 50 c., 1.50 + 75 c., 2 + 1 fr., 3 + 2 fr., 5 + 5 fr.

Stany Zjedn. półn Ameryki Pamiątkowe 3 Olimplady w „Lake Placid", gdzie odbywają się igrzyska, wydano znaczek za 2 c. czerwony. (Misiewicz).

Szwajcarja. Wyszły tu znaczki „rozbrojeniowe" opłatne 5, 10, 20, 39, 60 cent. i 1 Fr. lotnicze 15, 20, 90 c.

Turcja — Portrety. 20 p. pomarańczowy 4 k. stalowy.

Travancore — Pamiątkowe — widoki; 6 c. zielony i czarny; 10 c. nieb. i czarny; 3 church. — fioletowy i czarny (portret).

Węgry. Jak nam donosi nasz kosespondent z Budapesztu, Węg. Dyrekcja Poczt przygotowuje zupełnie nowy typ znaczków, a to „widokowe" od 1 filler do 10 Pengo to też obiegowe będą wkrótce wycofane. Bliższe daty i wzory w nast. numerze.
I. Biatsy, Budapeszt.

Wystawy filatelistyczne

Wystawa Filatelistyczna w Sydney. W marcu b. r. odbędzie się Wystawa urządzona staraniem: Sydnejskiego Klubu Filatelistów (Sydney Philatelic Club); Związku Filatelistów Nowej Południowej Walji (The Philatelic Society of New South Walles), oraz Australijskiego Związku Filatelistów (Philatelic Society of Australasia) przy współpracy innych związków filatel. sąsiednich państw.

Protektorat objął Król Jerzy V.

Prezesem wystawy jest Mr. A. F. Basset, sekretarzem Mr. J. Whitsed Dovey. — Adres wystawy: Box 1574, E. G. P. O. Sydney (Australja).

Exposition Philatélique Internationale Vienne 1933 (WIPA 1933).

Le **premier prospectus de la WIPA 1933** a été approuvé et apprécié par tous les cercles compétents de la philatélie internationale. Le nombre d'exemplaires demandés déjà avant la publication du prospectus fut tellement grand que l'édition très importante fut équisée dans quelques semaines après l'apparition. Le comité d'organisation de l'expósition a pour cette raison, pris soin de publier de suite un extrait spécial du conteuu plus important du prospectus qui comunniquera toute information nécessaire à de telles personnes interessées qui n'ont pas pu obtenir le premier prospectus. Gomme il y aura à Vienne un grand nombre de congrès philatéliques pendant la WIPA 1933 — jusquà ce jour 8 congrès se sont annoncés — on peut compter sur un nombre exceptionellement grand de visiteurs de l'étranger. Plusieurs cociétés philatéliques ont déjà maintenant créé un fond de voyage pour rendre possible la visite de la WIPA 1933 aussi à des philatélistes moins aisés. Le comité d'organisation de la WIPA 1933 concédera des facilités considérab les á de pareilles sociétés de voyageurs; il est très probable que l'on obtiendra aussi une réduction considérable des taxes sur tous les cheminsdefer autrichens et de même sur les bateaux à vapeur sur le Denube.

L'intérét pour la WIPA 1933 est le plus vif possible, grace a la propagande énorme et le réseau de représentants et de bureaux de propagande a l'étranger. Les premiéres déclarations d'objets importants destinés à étre exposes sont deja arrivées, et plusieurs administrations des postes ont. de meme, manifeste leur intention d'exposer ala WIPA 1933.

Tous les formulaires necessaires de la WIPA 1933 soroit envoyes sur simple demande et a tre gratuit par le bureau de la WIPA 1933, Vienne (Autriche) 1., Wallnerstrasse 6, et par les representants et bureaux de propagande de la WIPA. On y pourra obtenir aussi toute information necessaire.

Państwowa Wystawa Filatelistyczna, odbędzie się w dniach 9 — 16 lipca 1932 r. w **Clermont Ferrand** (Francja) Adres Generalnego Sekretarjatu; M. Pardoux, 4, rue de Vallieres á Clermont — Ferrand (France).

Wystawa filatelistyczna w Nancy, odbyła się w dn. 23 i 24 stycznia 1932 przy udziale przeszło 60 wystawców. W sekcji G. (aerofilatelistyka) otrzymał I-szą nagrodę z Polaków p. Augustynowicz. — W związku z tą wystawą, zostały wydane reprodukcje słynnego bloku 1 frankówki pomarańcz—czerwonej z odwrótką—odnalezionego przez p. L. Bescusa w Bordeaux, a który jako jedyny w świecie — podziwiany był przez tłumy odwiedzających. — Transakcje zawierano znikome — natomiast Urząd Pocztowy na Wystawie był oblęgany przy sprzedaży pamiątk. pocztówek i powyższych bloków.

Zainteresowanym w Polsce może jeszcze dostarczyć bloki po 3.50, kartki po 2.50 fr. franc. + koszta przesyłki, — (jest to cena nominalna), p. S. Solnik, Nancy, Institut Dantaire.

W czasie od dnia 23 do 31 lipca 1932 r odbędzie się w Gdańsku Międzynarodowa Wystawa poczty lotniczej **„Luposta",** zatwierdzona przez Miedzynarodową Federację Filatelist. Prasy (FIPP). Filateliści polscy — chcący uczestniczyć w Wystawie lub zapoznać się z warunkami przed zwiedzeniem, zechcą z powołaniem się na niniejszą notatkę zażądać ilustrowanego czasopisma propagandowego Nr. 1 oraz formularzy pod adresem: **„Luposta 1932" Danzig, Schliessfach 111**

Na marginesie.

Mało kto wie, że we Wiedniu wegetuje „Ukraińskij Filatelist," pisemko wydawane raz na dwa, lub trzy miesiące, w jezyku ruskim... pardon — wydawane w 3 językach, nosi mianowicie... tytuł w 2 innych językach oprócz ruskiego, a czasem na okrasę umieszcza notatki niemieckie. Pisemko to usiłuje natarczywie narzucić się poczciwym Wiedeńczykom na znawcę polskiej filatelji. Nie mając nic do powiedzenia w sprawach fachowych, usiłuje zapełnić swoje ubożuchne stronice kiepskiego papieru rewelacjami z „Polszczi."

Nie zwracalibyśmy żadnej uwagi na to nieproszone wsadzanie nosa w nieswoje sprawy (bo od niektórych ludzi nie można wiele wymagać), ale natręctwo „Ukr. Filatelisty" przekracza granice przyzwoitości. Oto w ostatnim N-rze poświęcił on 3 bite kolumny „Inwazji klubów zamiany w Polsce."

Autor tych sprzecznych ze sobą bredni, jakiś Iwan Moroz, którego w całej Polsce nie znalazłoby się z świecą, łże jak z nut o beznadziejnym stanie filatelji w Polsce, przyczem przytacza wyssane z palca ilości członków niektórych polskich związków filatelistycznych.

Gdyby czytelnik nie zasnął przy czytaniu tych „rewelacyj," dowiedziałby się rzeczy wcale godnych uwagi. Oto wśród tych **nielicznych** stowarzyszonych alę już już ginących zbieraczy w Polsce, znajdują, się **masy** filatelistów... ukraińskich. Oni to ratują filatelję polską przed ostateczną zagładą. I dla nich właśnie jest przeznaczone kazanie Iwana Moroza, (czytaj dr. J. Turyna).

Wyrodni synowie zachodniej Ukrainy, to „Ukr. Obminne Towaristwo" i „Ukr. Filatelist" robi bokami, a polskie związki rozwijają się przy waszej pomocy? „Licho wam bude!" grozi. „Filatelist".

I oto wyłazi szydło z worka! „Filatelist" widzi rozwój polskich stowarzyszeń i znieść tego nie może. Rzuca w kąt pielęgnowane przez cały świat zasady internacjonalizmu filatelji. Chciałby zburzyć utrzymane przynajmniej na tem polu zbliżenie członków różnych narodów; byle ratować redakcyjną kabzę.

Wpływ „Ukr. Filatelisty" jest równy zeru, ale wierzymy, że opisanemi szowinistycznemi „rewelacjami" wnet się dobije. Jemu „licho bude"! Fachowa prasa wiedeńska (na szerszy świat „Ukr. Fil." nie wygląda) i filateliści ukraińscy doskonale się w tych sprawach orjentują i potrafią je należycie ocenić. *Ta.*

Przyp. Redakcji. Ponieważ w swoim paszkwilu, nie zadowolił się „Ukrainski Filatelist" zwrotami o tendencjach politycznych, ale usiłuje również szereg osób imiennie ośmieszać niesmacznemi „istynno ruskimi metodami" — prosi Redakcja swoich p. t. Czytelników o bliższe dane, co do tego czasopisma i jego redaktorów, celem zajęcia wspólnego stanowiska wobec tych szkodników filatelji.

Wystąpienie „Ukr. Fil." wywołało oburzenie w prasie fachowej zarówno polskiej, jak i zagranicznej (K. Kurjer Filat. Nr. 84, „Tutmonda Kolektanto Nr 1).

Rozmaitości

Węgierskie znaczki Madonny. 5 pengo'we wycofano z obiegu z powodu wykrycia wielkiej ilości falsyfikatów tych znaczków.

Uśmiercił się dla filatelji. Sąd niemiecki skazał na 1½ roku domu poprawy niejakiego Emila Suhrbiera z Hamburga za dopuszczanie się systematycznych oszustw na szkodę filatelistów. Zapalony ten zbieracz kazał sobie posyłać wybory cennych znaczków, za które nie płacił, a na upomnienia poszkodowanych posyłał im zawiadomienia z podrobionemi poświadczeniami notarjalnemi,.. że zmarł i nie zostawił żadnego majątku.

Znaczki „Na skarb gr 50 gr", wprowadzone w listopadzie 1924, rozporządz. Ministra Przemysłu i Handlu, zostały wycofane ze sprzedaży w mniejszych urzędach pocztowych. Można je jeszcze nabywać tylko w urzędach poczt. I klasy i to w ilościach minimalnych.

Niemiecki handel filat. w rozkwicie(?). Czasopisma niemieckie podnoszą jako objaw wzmożenia się ruchu filatelistycznego— powstanie w krótkim odstępie czasu aż 5-ciu firm filatet. w Berlinie. Jak to pogodzić z wiadomością o upadłości jednej z największych firm niemieckich, która to upadłość spowodowała nawet odwołanie wielkiej berlińskiej licytacji znaczków?

Co przyniósł rok 1931? L'Echangiste Universal podaje następujący ciekawy wykaz statystyczny znaczków wydanych w ubiegłym roku:

Części świata	Wydania zwyczajne	Wydania pamiątk. i dobroczynne	Znaczki lotnicze	Razem	1930	Różnica
Europa	243	197	71	511	687	—176
Afryka	264	171	34	469	309	+160
Ameryka	170	116	168	454	349	+105
Azja	201	32	22	255	229	+ 26
Australja	25	40	29	94	76	+ 18
	903	556	324	1783	1650	+133

W porównaniu z rokiem 1930:

	1930	1931	Różnica
Wydania zwyczajne	659	903	+244
Wydania pamiąt. i dobr.	664	556	—108
Znaczki poczt lotnicz.	327	324	3
	1650	1783	+133

Znaczki pocztowe przynoszą szczęście! Na wyścigach konnych w jednej z miejscowości we Francji najwyższą wygraną totalizatora zdobył koń, nazwany „znaczkiem pocztowym" (Timbre-poste). Zapewne wnet zobaczymy amulety w kształcie miniaturowych mareczek.

Skazanie łódzkiego „pocztmistrza". Sąd Okręgowy w Łodzi skazał na trzy tygodnie aresztu i 800 zł. grzywny Leiba Iceksohna, organizatora łódzkiej „poczty" konkurencyjnej, o której wykryciu donieśliśmy w poprzednim N-rze. Szkoda wyrządzona przez Iceksohna Poczcie Polskiej — ma wynosić 840.000 zł. Przez pocztę Iceksohna przechodziło od maja ub. roku około 10.000 listów miesięcznie.

Kardynał Mercier na znaczku poczt. Poczta belgijska wydaje znaczek pocztowy z portretem kardynała Merciera. Dochód ze sprzedaży tych znaczków przeznaczono na cele dobroczynne.

Poczta Polska tępi fałszerzy znaczków. Dyrekcja Poczt i Telegrafów w Wilnie stwierdziła w ostatniem czasie ponad 100 wypadków posługiwania się w obrocie pocztowym fałszywymi znaczkami pocztowymi. Winnych używania i rozpowszechniania falsyfikatów oddano władzom prokuratorskim.

Rosja — lot Zeppelina. Znane rosyjskie znaczki lotu polarnego Zeppelina (spotkanie z „Małyginem") wydano (jak donosi prasa zagraniczna) również w wydaniu ząbkowanem. Miały onę być w użyciu w drodze powrotnej Zeppelina z Leningradu do Friedrichshafen.

Nowe znaczki w Austrji, w dotychczasowym rysunku lecz w mniejszym formacie mają być wprowadzone ze względów oszczędnościowych. Poczta austrjacka spodziewa się zaoszczędzić na tem ponad 120.000 szylingów rocznie.

Sprzedaż znaczków do celów filat. na Węgrzech. Na podstawie ostatnich rozporządzeń węgierskiego Ministerstwa Poczt i Tel. — nowości znaczków w większych ilościach mogą otrzymywać wyłącznie zawodowi kupcy, na podstawie specjalnego pozwolenia. Jest to środek przeciw „kupcom pokątnym", którzy piastując nawet wybitne stanowiska, — nie opłacając żadnych podatków — wnosili niezdrową konkurencję pomiędzy zawodowych kupców filatelistycznych. (I. Biatsy — Budapest).

Monografję filatelistycznej literatury polskiej opracowuje jeden z członków Redakcji „Filatelisty". P. T. Autorów prosimy o podawanie dla porównania tytułów prac z oznaczeniem wydawnictw, w których te prace były ogłoszone.

Francuska Akademja Filatelistyczna uchwałą z dn. 27 października r. ub. przyznała d-rowi Bouvet premję 1000 fr. za pracę nad badaniem znaczków kol. fr. pierwszej emisji. W b. r. mają być wykończone dalsze prace (narazie dotyczące poszczeg. emisyj znaczków kolonjalnych).

Cierpliwa praca! Czytamy w czasopiśmie „Echange-Mondial", że jednemu z uwięzionych w więzieniu św. Józefa w Lionie udało się przy użyciu zwyczajnego pióra umieścić na polu normalnego znaczka pocztowego opowiadanie składające się z 554 słów (3009 liter) w przeciągu bardzo krótkiego czasu. Należy zważyć, że pracę swą wykonał on bez użycia jakiegokolwiek powiększającego szkła. Dzieło to wyswobodziło złoczyńcę od długiego więzienia.

Akademja Filatelistyczna w Paryżu na posiedzeniu 2 lutego wybrała zarząd w następ. składzie: Prezydent: H. Kastler, zastępcy: A. Coyette i F. Doé, gener. sekretarz: M. Picard (biuro sekretarza: 11 rue du Printemps, Paris XVII), Kasjer: E. Veneziani, Archiwista: L. François, Członkowie Rady: Langlois, Le Pileur i Tournier, Członek tytularny S. Strowski, kawaler Legji Honorowej.

Wyrok na fałszerzy polskich znaczków poczt. w Wiedniu. W procesie przeciwko fałszerzom polskich znaczków pocztowych zapadł wyrok, na mocy którego agent Izaak Wagner skazany został na 1 rok ciężkiego więzienia i wydalenie z granic Austrji po odsiedzeniu kary, właściciel drukarni Mendel Lewi na 9 miesięcy ciężkiego więzienia, zaś zarządca drukarni Zoufal na 6 miesięcy ciężkiego więzienia (I. K. C.)

Wysokość nakładów niektórych znaczków pocztowych.

Finlandja

Wytłok 1.25/50 p. żółty .	4,300.000 sztuk
„ 50p/40 p. zielony .	6.150.000 „
Pro Filatelia 1+4 (na dochód muzeum poczt.) . . .	100.000 „
Jubileuszowe prezydenta Svinhufrud, 2 Mk. stalowo-nieb.	1.000.000 „
Nowe wydanie 5 Mk „Olaviulinna-Olofsborg" . .	2.000.000 „
Nowe barwy: 50 p, zielony (wzór 1930)	5.000.000 „
2.50 Mk. niebieski (1930) .	5.000.000 „
25 p. brunatny (1930) . .	2.000.000 „
Wydanie czerwonego krzyża 1932, 1.25, 2.—, 2.50, po .	320.000 „

(Suomi-Viesti).

Łotwa.

(Wytłok na znaczkach dobrocz. z 1930 r.):
Znaczki dobroczynne zgłoszone w poprzednim N-rze:

9/6	s. 40.000 sztuk	23/15	41.000 sztuk
16/1	„ 9.550 „	25/10	11.800 „
17/2	„ 19,000 „	35/20	11.900 „
19/4	„ 9.900 „	45/25	9.000 „
20/5	„ 10.000 „	55/30	8.800 „

(L'Echangiste Universal)

Znaczki poczty lotniczej z 4 XII. (ciete) i 15 XII. 1931 (ząbkowane) (wytłok „Latvijas Aizsargi") wydano w ilości 7.500 sztuk każdej wartości (10—50 s, 15+1L, 26 s+150L) z każdego wydania.

(Sieger Post).

Portugalja.

Znaczki „Nuno Alvarez Pereira":

15 c .	1.500.000 szt.	75 c .	250.000 szt.
25 c .	2.500.000 „	1.25 .	500.000 „
40 c .	4.000.000 „	4.50 .	24.000 „

Włoskie kolonje.

Znaczki pamiątkowe, Vergilego:
15, 20, 25, 30, 50, 75, 1.25 c. po 50.000 sztuk
5, 10 lir. . . . . po 20.000 „
dla każdej kolonji.

Stany Zjednoczone A. P.

Ostatnie wydanie znaczków czerwonego krzyża . . . . . 50.000.000 sztuk

Znaczki pamiątk. Luizjany (1904):

1 c . . .	79.779.200
2 c . . .	192.732.400
3 c . . .	4.542.600
5 c . . .	6.926.700
10 c . . .	4.011.200

(L'Echangiste Universel).

Literatura filatelistyczna.[1])

(Nadesłane do Redakcji).

a) Książki.

Catalogne Prix — Courant 1932 (Francja, kolonje franc. oraz protektoratów Monaco, Memel i Sarre. Cena 3 fr. G. Delacourcelle— (Expert i członek założyciel Związku kupców filat. w Paryżu) 5, Place de Rennes, Paris 6e.

Książka adresowa filatelistów polskich 1932.

Owoc zaiste mrówczej pracy. Na przeszło 170 stronach zebrano około 5000 adresów filatelistów polskich, czasopism filatelist. związków i t. p. „Księga adresowa" zapełni dotkliwą lukę w naszej filatelji i odda zbieraczom nieocenione usługi. Woj.

b) Publikacje, dotyczące znaczków poszczególnych państw.

Egipt. Les vignettes de franchise d'Egypte (L'Echangiste Universel № 314, Bischwiller Bas Rhin, France.

Ägyptenfahrt des Luftschiffes „Graf Zeppelin" (Sieger Post № 26, Lorch Württemberg).

Finlandja. Philatelie in Finland, Finniche Postkarten 1871—75 (Suomi Viesti Nr. 1, Helsinki, Finlandja).

Peru. Etude sur les timbres du Perou 1874—1894 (L'Echangiste Universel Nr. 315).

---

[1]) Omawiane będą wyłącznie książki i czasopisma adresowane do Redakcji „Filatelisty".

Sarawak. Retouches conernant l'émission de Sarawak de 1871. (Le Philateliste Turc Nr. 11 Galata-Stamboul).

c) artykuły z dziedziny filatelji stosowanej.

Encyclopédie Philatelique (L'Echangiste Universel Nr. 314 — Bischwiller Bas Rhin, France).

Eu parcourant le catalogue (L'Echangiste Universel Nr. 315 — Bischwiller, Bas Rhin, France).

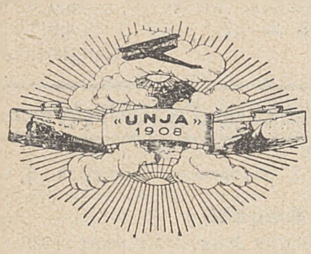
Rowland Hill, le père de timbres — poste (L'Echange Mondial Nr. 56, Caen, France).

La Philatélie et la Paix (L'Echange Mondial Nr. 56 Caen, France).

Die Briefmarke als Kapitalanlage (Ill. Phil-Anzeiger Nr. 1. Luxemburg).

Colocacion de capitales (Philatelia Nr. 224—Barcelona).

Das Briefmarkensammeln v. Leo Slezak (Der Sammler Nr. 1. 1932 Harburg).

Ciechocinek-Zdrój:

„Unja" — Międzydarodowy Związek Filatelistów i Koresponnentów;

Zmiana życzeń i odnowienie przynależności związk. na r. 1932 Nr. 715, 791, 1044, 1153, 1154, 1156, 1172, 1198, 1214, 1251, 1264, 1274, 1285, 1301.

Zostali przyjęci nast. nowi członkowie:

Nr.	1338 —	Dr J. C. w L.	(Portugalja)
„	1339 —	S. C. w O.	(Jugosławja)
„	1340 —	J. K. w L.	(Polska)
„	1341 —	S. L. w S.	(Polska)
„	1342 —	I. B. w A.	(Polska)
„	1343 —	I. B. w B.	(Wegry)
„	1344 —	E. R. w C.	(Polska)
„	1345 —	P. O. w R.	(Łotwa)
„	1346 —	E. B. w P.	(Francja)
„	1347 —	T. T. w C.	(Rumunja)
„	1348 —	Dr K. M. w T.	(Polska)
„	1349 —	M. G. w T.	(Francja)
„	1350 —	N. P. w M.	(Francja)

Życzenia zostaną ogłoszone w następnej szczegółowej Liście Członków.

Formularze zgłoszenia do „Unji". wysyła Adm. „Filatelisty" Ciechocinek-Zdrój. Wkładka roczna zł. 7.50, — Członkowie otrzymują „Filatelistę" bezpłatnie.

Kierownictwo Związku „Unja" zawiadamia, że Lista Członków wydawaną jest oddzielnie i tylko członkowie będą ją otrzymywać.

Sprawa przesyłek okrężnych.

Wielu P. T. Członków, odsyłając zeszyty w przesyłkach okrężnych, używa zbyt cienkich kopert; ponieważ jest się za należyte doręczenie nast. na liście okrężnej wyszczególnionemu odpowiedzialnym za wartość i zawartość, — należy zeszyty przed zapakowaniem w kopertę związac, ażeby kopert nie rozpierały, i należy używać kopert mocnych z grubego papieru.

Przesyłek okrężnych — jako **druki polecone**—nie należy wysyłać, bo mogą powstać braki, za które poczta nie może być odpowiedzialną. Jestto nawet niedopuszczalnem, bowiem lista okrężna zawiera zwyczajnie pewne notatki i musi być nadaną w zamkniętym stanie, a druki przesyła się w otwartych kopertach lub opaskach, bez notatek korespondencyjnych.

List okrężnych nie należy zapominać dołączać do przesyłek — jak to miało miejsce w kilku wypadkach.

W sprawie cen. Zeszyty do przesyłek okrężnych są nadsyłane i oceniane według rozmaitych katologów, a więc i numeratura z katalog., nie musi i nie jest identyczna, tak samo i ceny nie są i nie mogą być jedne i te same. Jeden katalog ocenia je taniej lub drożej, to że np. ktoś posiadając kat. Michla ma pewien miernik cen, nie stanowi, że dany znaczek **musi kosztować** za Mk. Michla = złory, bowiem katalogi zwyczajnie dobijają do cen nominalnych 25 — 40%, a odnośni zapominają, że katalog Michla notuje znaczki w markach niemieckich a więc zł. 2.13 za 1 mk. To też nie wszystkie gatunki marek po wypośrodkowanej cenie mk. = złoty, mogą być sprzedawane. Weźmy pierwszy lepszy znaczek, np. bieżący w krajach o walucie ustabilizowanej—przypuśćmy Maroko Francuskie Mich. Nr. 68 — 10 frank. Katalog notuje mk. 2.50, a zbieracz „upierając się", że znaczek ten ma kosztować mk.=zł., chce zań zapłacić (co bieżemy z ostatnich przesyłek) 2.50 — gdy natomiast **cena nominalna** — wynosi po kursie zł. 3.51 + 10% korespondentom + opłata poczt. + 5% ewent. zarobku — więc taki znaczek musi faktycznie kosztować około 4 zł. ażeby się znalazł w zbiorze zbieracza.

To też zbieracz, o ile dany egzemplarz chce posiąść, powinien przedewszystkiem uwzględnić przy nieużywanych bieżących — walutę — pozatem czy dany znaczek należy do obiegowych normalnych, czy też są to znaczki okolicznościowe (jubil. itp.) a więc o ograniczonej ilości, (zatem mniej lub więcej rzadsze) a więc i w tym stosunku droższe, a wówczas wydawać sąd.

— — —

Zawiadamiamy, że w myśl ogłoszonego regulaminu, nie istnieją wkładki kwartalne lub półroczne, lecz **całoroczne,** sto-

sownie bowiem musimy regulować nakład Listy Członków.

— — —

Wielu pp. Członków żąda wyborów znaczków polskich — średnich i lepszych — prosimy o nadsyłanie do Centrali dla przesyłek okrężnych.

Konkurs dla młodocianych Filatelistów m. Buczacza (woj. Tarnop.).

Dnia 21 stycznia 1932 r. odbył się „Konkurs dla młodoc. filatel." przy udziale 33 filatelistów. Warunkom odpowiadało 23. Decyzją Komitetu Konkursu nagrody otrzymali:

I nagr. Kozakiewicz Romcio, ucz. III kl. gimn. (Nagr. Kom.)
Warszylewicz Tadzio ucz. II kl. gim. (Nagr. Kom.) marki i przyb. filat.
II nagr. Staszkiewicz Adaś, ucz. I kl. gimn. (nagr. f-my „A. Lange")
III nagr. Zerzan Miecio ucz. V kl. gimn. (nagr. Red. „Filatelisty" roczny gratisowy abonament. i Zw. „Unja" — znaczki), za specjalnie pięknie utrzymane znaczki polskie:
IV nagr. Iskrzyński Witold, ucz. V kl. gimn. (nagr. f-my A. Lange) kartki filat.
V nagr. Sołtyński Staś, ucz. III kl. gimn. Nagr. Komitet.
VI nagr. Stachel Leon. ucz. VII ki. powsz. Nagr. Komitet.
VII nagr. Schmid Stan, ucz. II kl. gimn. Nagr. Komit.
VIII nagr. Zerzań Tadzik, ucz. III kl. powsz. Nagr. Komit.

Wyróżnieni (mimo, że nie odpowiadali warunkom): Henryk Polek, ucz. I kl. gimn. (nagr. w zn. poczt.) Nagr. Kom. 160 szt. według własnego wyboru każdy inny. Lewicki Władzio ucz. III kl. powsz. (nagr. w zn. poczt.) Nagr. Kom. 100 szt. według własnego wyboru.

Nagrodę „pocieszenia" otrzymał.
Flamandzki Marjan, ucz. I kl. gimn. (nagr. f-my A. Lange) kolonje francuskie.

Za Komitet *Pfeffer, Iskrzyński*

Pożądanem by było, ażeby podobne konkursy połączone z małemi wystawami znaczków i stosowną prelekcją — odbyły się i w innych miejscowościach Polski, a nie będziemy narzekali, że ruch filat. słabnie. (Red.)

Głosy Czytelników

Osobliwości polskiej poczty w Gdańsku. Kupując w Urzędzie Pocztowym Polskim Nr. 1 w Gdańsku przy ulicy Heveliusa 1/2 znaczki pocztowe za walutę guldenową, skonstatowałem, że zależnie od nalepionych znaczków list zwykły do Polski kosztuje 13, 14 lub 15 fenigów gdańskich. Ponieważ 25 groszówka kosztuje 13 fenigów, to listy ofrankowane tym znaczkiem, są dla wysyłającego najtańszemi. Natomiast przy użyciu 5 sztuk po 5 groszy, z których każdy kosztuje 3 fenigi— opłata wynosi już 15 fenigów, zaś przy użyciu 1 znaczka za 10 groszy i 3 po 5 groszy, wypada list 14 fenigów, gdyż znaczek 10-cio groszowy kosztuje tylko 5 fenigów.

Okoliczność ta powoduje częste spory publiczności z urzędnikami. Zwykle, aby zakryć nadruk firmowy lub inny koperty, żąda się więcej drobniejszych znaczków, a szczególnie my filateliści używamy zwykle jaknajwięcej drobnych znaczków dla uradowania drugiego filatelisty i przezto jesteśmy najczęściej poszkodowanymi.

Gdy zwróciłem się do jednego z funkcjonarjuszy z prośbą o wyjaśnienie tej osobliwości — otrzymałem odpowiedź: „Tak musi być", którą nie mogłem się w żaden sposób zadowolić. Obcy śmieją się z takich anormalji na Poczcie Polskiej w Gdańsku, przezco jej powaga napewno nie wzrasta.

A. Rechtman, Gdańsk-Wrzeszcz.

Kącik Redakcyjny

Zmiana w układzie naszego pisma, wprowadzona od ostatniego Nr., wywołała istną powódź listów do Redakcji. Nadchodzą one nie tylko z całej Polski, lecz i z odległych, zamorskich krajów. I rzecz znamienna — nie zawierają już skarg i wyrzutów, lecz obok czeków i przekazów na prenumeratę — słowa uznania i zachęty, Serce rośnie, gdy się czyta te często niezdarnie, lecz z jakim zapałem kreślone wiersze!

Zreorganizowanie naszego pisma poprzedziła wprawdzie żmudna, kilkumiesięczna praca nad dobraniem typu, odpowiedniego dla zbieraczy polskich, ale dopiero dziś widzimy, jak gwałtowną była tego potrzeba. Zdradzimy tu jednak sekret redakcyjny. Szczęśliwy dobór typu pisma był w znacznej mierze wynikiem życzeń wyrażanych przez kilkuset abonentów „Filatelisty" i członków „Unji", nad któremi to życzeniami Redakcja nie przeszła do porządku.

Wynikiem tych właśnie życzeń jest wprowadzenie przez „Filatelistę" szeregu nowych rubryk.

Taką stałą rubryką będą **„Zasady filatelji"**, opracowane po głębokich studjach przez prof. gimnaz. p. Adama Łużanowicza. W „zasadach" znajdzie czytelnik skarbnicę wiedzy *technicznej* której zbieracz, zwłaszcza młody i nieznający obcych języków, dotychczas w filatelji polskiej nie znalazł.

Jako nowy dział, nieznany dotąd w literaturze filat. polskiej — wprowadzamy **„Listy z zagranicy"**. „Listy" dadzą czytelnikom możność zaczerpnięcia wiadomości z dziedziny filatelji światowej— z pierwszego źródła. Będą zawierać najniezbędniejsze wiadomości z zagranicy,

podane w sposób przystępny i nienudzący czytelnika. Rubrykę tę rozpoczynamy „Listem z Hiszpanji“ p. J. G. Bizardiego, członka korespondenta redakcyj szeregu czasopism fachowych zagranicznych.

Następny z nowych naszych działów — to rubryka **„Wysokość nakładów"**. Również i ta sprawa nie była u nas dotąd należycie uwzględnianą, a jakżeż jest ważną dla zbieracza. Przecież wysokość nakładu znaczka jest decydującym czynnikiem jego ceny!

Nowocześnie pomyślana rubryka **„Odpowiedzi Redakcji"** będzie w „Filateliście“ praktyczną szkółką filatelji. Będziemy w niej udzielać porad i wyjaśnień we wszystkich sprawach, mogących interesować ogół zbieraczy. Dla bezpośredniego wypowiedzenia się zbieraczy w sprawach które ich zajmują — tworzymy rubrykę **„Głosy czytelników"**.

Szeregu powyższych rubryk dopełni rubryka **„Falsyfikaty"** niezbędna w piśmie, dbającem, o zabezpieczenie czytelników przed stratami, oraz stała rubryka **„Kącik redakcyjny"** informująca o naszej pracy i dążąca do nawiązania serdecznego kontaktu z przyjaciółmi naszego pisma.

W następnym N-rze, który wyjdzie 20 marca, b. r. umieścimy — m. wielu innymi—dalszy artykuł dr. Grodziskiego z dziedziny „Poczty Polskiej“ p.t. „Znaczek poczt. w polskich przepisach pocztowych“, dalszy ciąg artykułu inż. Kędzierzyńskiego „Polskie słownictwo filatelistyczne“ i artykuł „Źródła nabywania znaczków“ z cyklu „Zasady filatelji“. Nadto podamy wynik ankiety na temat celowości zajęć filatelistycznych — wraz z najlepszym artykułem z nadesłanych w tej kwestji.

Odpowiedzi Redakcji

P. E. Potocka, Kraków — Kwestji zbierania znaczków (na kopertach czy bez nich) nie można ująć w regułę. Zależy to od upodobania zbieracza, a także od rodzaju znaczków. Stare i rzadkie wydania znaczków są znacznie droższe na oryginalnych kopertach. W sprawie tej znajdzie Pani niebawem wyczerpujący artykuł na łamach „Filatelisty“.

P. R. Kleinmann, Przemyśl — „Niebieski Mauritius“ nie był normalnym znaczkiem obiegowym, a rzadkość swą zawdzięcza błędowi w napisie. Nosi mianowicie mylny napis „Post office“ (urząd pocztowy) zamiast „Post Paid“ (opłata poczt. uiszczona) i dlatego znaczki te wycofano niegdyś czemprędzej z obiegu.

P. G. Kański, Kielce — Zgadzamy się z Panem. Znaczki jugosław. wydania Słoweńsk'ego mają tyle piękna w swej prostocie i są tak potężne w symbolice, że będą wiecznie poszukiwanym objektem na rynku filatelistycznym. O znaczkach tych napisano już szereg doskonałych monografij Możemy je Panu wskazać w osobnym liście — za zwrotem opłaty pocztowej.

P. H. Derewonko La Madelaine — (Unja 1231) List wzruszył nas do głębi. Wrócimy do niego w osobnym artykule przy omawianiu materjału dyskusyjnego do feljetonu „Marki“. Prosimy o dalsze wieści.

Nakładem Ad. Szczerban, Za komitet Red.: Odp. E. A. Szczerban

Suche Tausch m. d. Europa u. Übersee. Gebe Polen, Danzig-Hafen, **K. Hansel, Toruń**, Krzyżacka 5. (Polska).

Internationaler Sammler-Verein e. V. von 1908 Hamburg. Vor dem Kriege der grösste Verein der Welt über 3000 Mitgliedern in allen Ländern. Vorsitzender Curt Seifert Altona Friedensalle 126. Schriftführer: **A. Mehnke, Hamburg 22,** Gerstenkamp 12 I (Unja 1170). Zusammenkunft jeden Dienstag, abends 8 Uhr. im Vereinslokal, Reustaur. Märker, Schauenburgerstrasse 33. Jahresbeitrag nur 3.—RM. einschliesslich Vereinszeitung und Gratisverlosung. Jeden Dienstag. abens 9 Uhr, Auktion. Gäste herzlich willkommen. Mitglieder werden noch aufgenommen. Fordern Sie unsere Satzungen an.

Senden Sie 1000 — 2000 gewöhnliche gebrauchte Marken, erhalten Sie gleiche Zahl Jugoslavische. **Poznanović Paja**, Osijek III. Krstova ul. 3. Jugoslavija („Unja" Mitgl. Nr. 1327)

J. U. Dr. Jarosław Sobotka Gerichtsrat Bratislava, Belopotoskèho (C.S.R.), sucht streng reelen Europatausch in mittleren Briefmarken. Yvert Michel. Erstsendung erbeten.

Für **500 St. Briefmarken** Ihres Landes 1—10 St. einer Sorte, — sende gleiche Quantum Polenmarken. **Maks Pfeffer**, Buchhandlung, **Buczacz,** (woj. Tarnopolskie. Polska. — („Unja" Nr. 1216)

Wünsche ständigen, reelen **Tausch** mit allen Ländern, speziell Wohltätigkeits u. Flugpostmarken **F.Y.M. Campos** Apartado Nr. 7. **Espinho-Portugal.**

Welttausch gesucht, Stück für Stück m. Anfaengern u. mitl. Sammler. Erstsendung gewüncht.. **J Paukan,** Płocicz p. Kamień Pom. Polska.

Suche Markentausch mit Europa und Uebersee, Besonders Lettland, Litauen, Estland und Russland Stück für Stück oder Michel 32. Ehrlicher Tausch und phil. Frank. garantiert. **Dr. Ing. B. Halmai Szolnok 4** Ungarn.

Welttausch gesucht Basis Michel, Senf 1932 oder St. f. St. Nehme bis 10 St. einer Sorte. Sendungen erbeten. **R. Isbrandt, Kościan** (Wlkp.) Wrocławska 3. Immer gültig.

Briefmarkentausch mit allen Staaten gesucht. Für 500 bis 1000 Briefmarken Ihres Landes sende ich gleiche Anzahl Tschechoslowakei, Deutschland, Österreich **P. Drabke,** Brünn-15 Zidenice, Podebradova Nr. 447. Fc. Tschechoslovakei.

Gutchein für ein **Frei. Inserat** vom 6 Zeilen. Nur gültig für Tausch Inserate bis Ende 1932. Mit dem Gutschein ist 1 Rm. einzusenden. Ohne dem Betrag, Aufnahme unmögich. **Jedes weitere Wort 6 Pf.**

Romance! Cosmopolitan girls, doctors, teachers, students, rich widows, aristocrats, gents seek correspondence, friends. Social exchange: ideas, photos, stamps, curios. Travel. Study Information. Confidential. Proposition: price 2 As. Stamps post free. Cosmopolitan Friends' Correspodence Club, **Delhi** P. O. Box 43. (India)

Désire èchange de timbres, Yvert 500-1000 francs. Michel 100 Rm. Refuse dèchirès amincis etc., Demande reprèsentation revues clubs philatéliques. Recherches series commemoratives raretes, nouveautes et aviation (séries completes). Accepte 10 pieces meme timbre. Faux, repares et communs sans reponse **Fernand Warte,** c/o **"Unatra", Leopoldville** (Congo belge).

Cherche timbres d'aviation tous pays, timbres ordinaires, jolies images en séries Donne séries completes d'Egypte, Soudan, Palestine, Arabie-Nejd, Syrie, 1 ers vols d'Egypte Zeppelin, timbres et aérogrammes. Débutants s'abstenir. Tout journal reproduisant cette aunonce trois fois recevra des timbres d'Orient pour 100 fr. Yvert 1932. **Victor Anhoury,** 8, rue Damiette, **Port-Said,** Egypte.

Pour 500 timbres-poste de votre pays 1-10 pièces d'une sorte j'envoie même nombre en timbres de Pologne. **Maks Pfeffer,** Libraire, **Buczacz** woj. Tarnopolskie) Polska.

In the interest of all, we beg all readers to refer advertisements in „Filatelista".

Correspondent and Exchange invited all parts of the World. All letters answered. **Paul Bätz,** Dresden N. 6, Helgolandstr. 5/III 1.

A tous vos transactions ayez la bonte de se rapporter au „Filatelista".

Echange t. poste tous pays oblit. neufs, poste aérienne a partir de 50 cm. Yvert. **Eug. Arciuk**, 14, rue de la Grotte **Paris** 15 (France).

Gebe Laenderzusammenstellungen von America

gegen solche von **Europa** und bitte um Offerten. Stets laufend gesucht: 25 v. **Daenemark,** 50 & 100 v. **Polen.** 25 v. **Russland,** 25 v. **Finland,** 25 v. **Norwegen,** 10 v. **Estland,** 10 v. **Litauen,** 50 v. **CSR**, etc. per 1000 **Ungelegt,** 100x100 **America,** ungelegt RM. 90.— **Robert Diem,** Briefmarkenhaendler., **Wien XIV.**, Ulmannstrasse 50, **Austria.**

„Aladin"

160 verschiedene, garantiert echte, seltene Briefmarken meist prachtvolle Bildermarken von vielen Ländern, darunter komplette Sätze, hohe Werte Flugpostmarken. — Vielfacher Katalogwert garantiert! — — —
Preis nur złoty 10.--

„Briefmarkensammlung"

1063 verschiedene garantiert echte Marken, darunter komplette Sätze, hohe Werte seltene Aufdrucke etc. **Preis dieser Sammlung nur złoty 10.-**
Reichhaltige, illustrierte Preisliste gratis! Schreiben Sie noch heute an:

Cosmophilatelist, A. G., Luzern, Schweiz.

„SCHIMB CLUB ROMAN"

S. C. R.

Internationaler Tauschklub (Gegr. 1925)
besitzt Mitglieder in allen Ländern! Die Klubzeitschrift erscheint 4-mal jährlich, und enthält ausser interessanten illustr. Artikel, „S. C. R." Mitgliederliste

Beitrag: 7 Zł. 3.50 RMk. 20 Frs.
Probenummer gratis.

Direktor:

TRAIAN TURTUREANU
Str. Sf. Gheorghe—Nou 128
GRAIOVA (Rumänien).

INTERNATIONALE LUFTPOST AUSSTELLUNG DANZIG 1932

das grosse Ereignis für die Luftpost-Sammler der Welt, wirft seine Schatten voraus. Veranstaltende Vereine sind: Aeroklub der Freien Stadt Danzig. Verein zur Förderung der Luftpostkunde, Danziger Luftfahrt-Verein E. V., Verein für Briefmarkenkunde in Danzig E. V., Danziger Briefmarkenhändler Verein. Wegen Auskünfte, Werbeschriften etc. wende man sich an den Vertreter in München:

LUFTPOSTSPECIALIST
OTTO EDENHARTER, MÜNCHEN - 19

Ich suche zu tauschen, Briefmarken aller Länder auf jeder Basis, billige und auch Raritäten! Für Zloty 15.— aufwärts, sende ich auf Wunsch, billige Briefmarken sowie Schmuck unedel Gablonzer Ware, Halsketten, Broschen u. s. w. Nehme in Zahlung gebr Waren aller Art, eventl gebr. Fahrrad, Schreibmaschine, Nähmaschine. Barzahlung aus Polen, kann auch an „Ad. Lange" Ciechocinek, gesandt werden! Gebe auch Briefmarken in Kommission.
Rosa Keil, Morchenstern Nr. 459 b/Gablonz a/N. (C. S. R.)

Rzeczywiście tanio!

różne znaczy **każdy inny**

200	różnych Gdańska	zł.	9,25
50	„ Hiszpanji	zł.	1,50
40	„ Luxemburg	zł.	1,50
40	„ Norwegji	zł.	1,50
100	„ Portugalji	zł.	2,50
60	„ Szwecji	zł.	1,25
70	„ Włoch	zł.	1,75

Gotówka w liście polec. lub za pobraniem
Wysyłam wyborv znaczków europejsk.

A. RECHTMANN
Danzig-Langfuhr. Hauptstr. 145.

Achtung!

Gebe Marken von Russland, U. S. S. R. Kaukasus, Armenien, Georgie, Azerbejdjan, Sibirie, **Mongolei, Touwa, Afganistan, Levant, Arabie** usw. für Marken aller Welt. Basis, Michel, Yvert.—Minimum 250 Fr. Antworte immer. — — — —

Nikolay Kirillov, Box 52
Nischny Nowgorod I, Russland

NEUMAN & TOMASZEWSKI, ZAKŁADY GRAFICZNE WE WŁOCŁAWKU